

agost 2016

GRUP
PERE
MATA

15 anys de protecció a les persones

La consellera Dolors Bassa i l'alcalde de Reus, Carles Pellicer, amb altres autoritats i representants del Grup Pere Mata en la celebració dels 15 anys de la Fundació.

La Fundació tutelar Pere Mata es va constituir fa 15 anys amb la finalitat d'atendre les persones que no poden tenir cura d'elles mateixes o que necessiten un complement de capacitat en alguns aspectes de la seva vida. Avui s'ha convertit en la **Fundació tutelar de referència** de la província de Tarragona per a majors de 18 anys i en la segona més important de Catalunya tant pel nombre de persones ateses (607 persones) com per la complexitat dels casos que presenten (persones amb trastorn mental sever, amb discapacitat intel·lectual, gent gran amb deteriorament cognitiu, persones

amb problemes derivats del consum de tòxics i persones amb trastorns orgànics).

Per celebrar aquest aniversari, la consellera de Treball, Afers Socials i Famílies, **Dolors Bassa**, va presidir l'acte commemoratiu celebrat el passat 25 de juliol al Pavelló dels Distingits de l'Institut Pere Mata, acompanyada per l'alcalde de Reus, **Carles Pellicer**; per la regidora i diputada al Parlament, **Montserrat Vilella**; per la presidenta de la Fundació, **Glòria Salvadó**; pel director general del Grup Pere Mata, **Joan Amigó**, i pel director dels Serveis Territorials, **Francesc Tarragona**. A més, el fiscal en cap de la província de Tarragona, **Xavier Jou**, va pronunciar una

conferència sobre les mesures de protecció tutelar.

La Fundació Pere Mata és una entitat promoguda per l'Institut Pere Mata l'any 1999 amb l'objectiu de desenvolupar una xarxa de recursos que complementin l'assistència sanitària, i que permeti un abordatge integral de les persones afectades per trastorn mental, discapacitat o dependència. Actualment està integrada per gairebé **600 professionals** de diferents disciplines, i dona assistència a més de **4.200 persones** en àmbits com la Fundació tutelar, la gestió de residències, suport domiciliari, serveis d'habitatge i d'inserció laboral.

GRUP PERE MATA

El director dels Serveis Territorials de Treball, Afers Socials i Famílies, Francesc Tarragona, va visitar Marinada durant la Festa de les Famílies

Marinada: 25 anys d'evolució

La Residència i Centre de Dia Marinada ha celebrat 25 anys. Els actes commemoratius es van centrar en una setmana de portes obertes i en la Festa de les Famílies, durant la qual es va inaugurar un **nou espai de psicomotricitat i vestibular** al jardí gràcies a la col·laboració de l'associació de familiars

d'usuaris de Marinada, del Club Lions Reus, de la Mútua Reddis, i de la Fundació la Caixa.

Una altra activitat commemorativa ha estat **l'edició d'una revista** on es recullen fotografies i textos explicatius de les diferents etapes per les que ha passat el centre. La cloenda de l'aniversari va ser el 25 de maig, amb una xerrada de l'escriptor **Màrius Serra** sobre la seva experiència

amb les persones amb discapacitat, a partir de les anècdotes viscudes amb el seu fill Lluís.

Marinada va ser la primera residència d'atenció a les persones amb discapacitat severa i profunda construïda per la Generalitat al Camp de Tarragona, i ha estat gestionada durant aquests 25 anys pel Grup Pere Mata.

Diversos elements festius de Reus van participar en la Festa de les Famílies.

L'escriptor Màrius Serra va cloure els actes d'aniversari de Marinada.

FRANCESC ARRUFAT

Director mèdic de l'Institut Pere Mata

«La meva funció és ser un facilitador per ajudar a millorar l'organització»

El passat mes de maig el Dr. Francesc Xavier Arrufat es va incorporar a l'estructura organitzativa del Grup Pere Mata com a nou director mèdic de l'Hospital Universitari Institut Pere Mata. És metge especialista en Psiquiatria, i doctor en Psiquiatria i Psicobiologia Clínica per la Universitat de Barcelona. A més, compta amb una àmplia formació en gestió (ESADE, IESE) i amb una sòlida trajectòria en docència a la Universitat Autònoma de Barcelona i a la Universitat de Vic, on ha dirigit tesis doctorals i el grup de recerca en salut mental i innovació social. Arrufat venia del Consorci Hospitalari de Vic, on exercia de director de Psiquiatria i Salut Mental.

Més enllà del seu currículum professional, qui és en Francesc Arrufat?

Sóc una bona persona (i somriu). Em motiven els reptes, aconseguir objectius, i l'orientació a les persones. Per això crec que la meva funció és ser un facilitador perquè els professionals puguin créixer i ajudin a millorar l'organització. També puc dir que vaig néixer a Castelló i que sóc psiquiatra de vocació des de molt jove. Als 16 anys ja llegia Freud perquè tenia interès per la psiquiatria, buscava llibres i només trobava Freud.

Una mica espès per a 16 anys, no?

Però m'agradava la filosofia, també llegia Plató, i per tant no era cap problema. Després no l'he llegit (Freud) mai més. Vaig poder estudiar a la Universitat de València i vaig venir a Catalunya a fer l'especialitat, concretament al Clínic, perquè a Catalunya sempre s'ha anat per endavant en salut mental, i ja em vaig quedar aquí.

Ara que ja coneix una mica millor la nostra organització, com la definiria?

L'Institut Pere Mata és una organització amb molta història i conèixer-la ajuda a entendre la seva evolució. He trobat molta estima dels professionals per l'organització, i una vinculació molt forta amb la URV que dóna qualitat a l'Institut Pere Mata, igual que pertànyer a una xarxa de prestigi com el Cibersam. En resum, és una institució sòlida, sostenible, que compleix els objectius establerts pel CatSalut, respectada i amb professionals compromesos.

Quina valoració fa dels primers mesos com a director mèdic?

La valoració és molt positiva perquè m'he sentit molt ben acollit, perquè tot i estar encara en l'etapa de conèixer l'organització he pogut constatar tots aquests aspectes positius, i perquè és un repte professional molt atractiu.

Què creu que pot aportar a l'Institut Pere Mata?

Sempre he visitat i vull continuar fent-ho perquè és bàsic per conèixer les necessitats dels usuaris i també dels professionals. L'atenció als pacients i a les famílies és el centre de la nostra acció i per aconseguir la millora contínua puc aportar experiència en la direcció d'equips, ja que si els professionals creixen els pacients es beneficien. També tinc experiència en el treball col·laboratiu amb altres organitzacions, col·lectius o associacions, ja que el treball en xarxa és necessari per atendre la complexitat de la salut mental. I puc aportar experiència en gestió per processos i en planificació estratègica.

Quins objectius s'ha marcat a curt i a mig termini?

A curt termini, primer aprofundir en el coneixement dels equips i en el funciona-

FRANCESC ARRUFAT - Director mèdic de l'Institut Pere Mata

la bona acollida que m'he trobat a tots els nivells (directiva, professionals, caps de servei...). Un altre és que hi ha una sistemàtica de treball, bona organització, indicadors, la ISO i programes de qualitat, que es treballa amb protocols, amb rigor; que hi ha professionals compromesos. Hi ha moltes coses positives. L'aspecte negatiu és que arribo en un moment dolorós amb la dimissió de l'anterior directora mèdica, però li agraeixo molt la seva rebuda, la bona disponibilitat i el traspàs amb tota la informació.

ment de la institució, i en segon terme detectar àrees de millora a tots els nivells. Ja estic fent aquesta tasca i presentaré un pla de millora. Un tercer objectiu és treballar la cohesió dels equips, estimular els professionals individualment i col·lectivament perquè facin propostes i consensuar els objectius. Busco també la coherència en el que fem, ja que és bàsica per aportar valor a la nostra feina, i per últim m'he proposat que l'operativa del dia a dia no s'aturi ni es vegi afectada perquè fa poc que sóc aquí. Assumeixo plenament la meva responsabilitat des del minut u.

A mig termini m'agradaria que la institució fos reconeguda també internacionalment

per col·laborar amb centres de recerca, per desenvolupar projectes d'excel·lència assistencial que puguem exportar. Amb el compromís dels professionals es pot fer perquè hi ha una gran potencialitat. També tinc molt d'interès en aprofundir el treball col·laboratiu entre les diferents organitzacions del Grup Pere Mata. Ja es fan algunes coses però queda molt camí per recórrer que pot ser molt enriquidor.

En aquesta nova etapa professional que ha començat, quin aspecte ha estat el més positiu que ha descobert? I el més negatiu?

Un dels aspectes positius ja l'he esmentat:

Coneixia Reus? I el Camp de Tarragona?

Com he dit sóc de Castelló i hi tinc família i també al Camp de Tarragona, per tant, ho conec una mica i ara estic més a prop d'ella. També és un retorn al paisatge de la infantesa i de la joventut, pel clima, per la platja, per l'accent. He estat a Vic i a la comarca d'Osona durant 14 anys, hi ha nascut les meves filles, i m'hi he trobat molt bé, fins i tot em van nominar com a Osonec de l'Any. No ha estat fàcil deixar-ho, però el repte professional de sortir de la meua zona de confort i de venir aquí és molt il·lusionant i estimulant, també des del punt de vista personal.

Benvinguda als residents en formació

Hospital Universitari Institut Pere Mata formarà aquest curs 19 residents de les diferents especialitats: Psiquiatria (MIR), Psicologia Clínica (PIR) i Infermeria en salut mental (IIR). D'aquests, 5 inicien aquest curs la seva formació especialitzada.

Per als nous residents es realitza una jornada de benvinguda que inclou diverses activitats de presentació de la formació, així com altres sobre aspectes com la història clínica electrònica o la recerca a l'Institut Pere Mata. L'acte de cloenda del programa de benvinguda el passat 27 de maig va anar a càrrec del **degà de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la URV**, Antoni Castro, que va pronunciar una conferència sobre "La importància del

Doctorat a la carrera professional".

L'Institut Pere Mata és un dels centres de l'estat espanyol amb més places

de formació de residents especialitzada en salut mental. A més, compta amb una Unitat Docent de la URV.

Els investigadors principals de l'estudi Elisabet Vilella, Cristina Sáez, Alfonso Gutiérrez-Zotes i Lorena Moreno.

BipoGent: estudi pioner sobre la genètica del trastorn bipolar

L' Hospital **Universitari Institut Pere Mata** coordina un treball de recerca pioner per determinar el paper del gen DDR1 en l'estructura i el funcionament del cervell de les persones amb trastorn bipolar. També participen **l'Hospital Clínic de Barcelona** i la **Fundació germanes Hospitalàries (FIDMAG)** amb seu a Sant Boi del Llobregat. És la primera vegada que s'estudia la influència del gen DDR1 en aquesta malaltia.

A més, el treball de recerca es basa en la utilització de **tècniques de genètica, de neuroimatge i de proves neuropsicològiques** de 600 persones voluntàries que hi participin. La quantitat de la mostra,

el treball tan exhaustiu que es planteja, amb la participació d'una cinquantena d'investigadors, i les proves tan especialitzades que contempla donen a l'estudi una dimensió poc habitual.

El treball ha estat batejat amb l'acrònim **BipoGent**, i parteix dels treballs de recerca realitzats a l'Institut Pere Mata, i liderats per la Dra. Elisabet Vilella, sobre la implicació del gen DDR1 en l'esquizofrènia, i que s'han publicat a les millors revistes científiques especialitzades en psiquiatria.

Es calcula que a Catalunya més de 100.000 persones pateixen trastorn bipolar i més de 300.000 estan afectades pels diferents tipus del trastorn. Es tracta d'una malaltia psiquiàtrica greu que afecta els mecanismes que regulen l'estat d'ànim. Les

persones que la pateixen poden oscil·lar des de l'eufòria patològica, anomenada mania, fins a la depressió, passant per fases d'eutímia, en què l'ànim es normal.

600 PERSONES VOLUNTÀRIES

L'Institut Pere Mata inicia la campanya BipoGent per trobar 600 persones d'entre 18 i 55 anys, la meitat de les quals diagnosticades amb trastorn bipolar i que es trobin en fase eutímica (sense simptomatologia). Les persones de la província de Tarragona interessades en participar com a voluntàries en el projecte poden contactar amb el **telèfon del BipoGent, el 683 303 530**.

El treball de recerca BipoGent està finançat per l'Institut de Salut Carlos III, que aporta el 50 per cent del cost de l'estudi.

Reforç per al grup de recerca de la genètica

Des del passat mes de juny la línia de recerca en genètica de les malalties psiquiàtriques de l'Institut Pere Mata compta amb un nou investigador expert en genètica, que reforçarà aquesta línia en la que ja fa més

de 20 anys que hi treballa l'organització, i és l'àmbit pel qual el grup és reconegut internacionalment.

El nou investigador és Roberto Díaz Peña, que es va doctorar a la Universitat d'Oviedo i que ha publicat més de 20 articles científics internacionals, a més de dirigir un projecte internacional durant la seva estada a la Universidad Autónoma de Chile. Ha estat contractat gràcies a l'ajut CIBERSAM i mitjançant una convocatòria oberta competitiva.

El trastorn de l'espectre autista en el Dia de la Salut Mental

La Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre ha preparat una jornada sobre el trastorn de l'espectre autista (TEA) en adults i joves amb motiu del **Dia Mundial de la Salut Mental**, que se celebra el 10 d'octubre.

La jornada tindrà lloc a Tortosa i se centrarà en els diversos aspectes que afecten les persones que pateixen aquest trastorn: des del diagnòstic fins als programes d'intervenció relacionats amb les habilitats socials, sense oblidar la importància de la inserció

laboral o de la sexualitat en les persones afectades.

A més de la participació de diversos experts com Alejandro Amor Salamanca del Centre de Salut Mental de Mutua Terrasa, o de la psicòloga de la Fundación Autismo Burgos, María Merino, també s'exposaran experiències personals, en aquest cas de familiars d'adolescents amb TEA.

L'objectiu de la jornada és donar a conèixer aquest trastorn i lluitar contra l'estigma que pateixen les persones afectades per una malaltia mental.

Segona edició del concurs de fotografia

Després de la bona acollida de la primera edició del concurs de fotografia que es va celebrar l'any passat, s'ha decidit convocar properament la segona edició. Abans, però, el mes de setembre tindrà lloc un **курс d'introducció a la fotografia**, dins de la línia Eines del Pla de Formació, dirigit a tots els professionals del Grup Pere Mata. L'objectiu és animar a la participació en el concurs i augmentar el nivell dels participants. Properament es concretaran els continguts, les dates i els llocs de realització del curs.

El Grup Pere Mata renova contractes i amplia serveis

El Grup Pere Mata ha renovat la gestió de diversos serveis i ha incorporat d'altres de nous després de guanyar diversos concursos públics. Així, s'ha renovat la gestió de la **Residència i Centre de Dia Marinada**, que es gestiona des que va obrir portes fa 25 anys. També s'ha renovat la gestió de la residència per a persones amb discapacitat de **Bellvitge** i s'ha incorporat un nou servei d'atenció domiciliària

(SAD), en aquest cas del municipi de **Sant Vicenç de Castellet**, a la comarca del Bages.

La nova incorporació d'aquest servei permet al Grup Pere Mata consolidar els serveis d'atenció domiciliària, ja que actualment també es gestiona el SAD de les comarques del Segrià, de la Noguera i dels municipis de Malgrat de Mar i Granollers. En total són 110.000 hores de servei i 700 usuaris atesos.

Nou recurs d'atenció a la dependència

El Grup Pere Mata ha incorporat un nou recurs d'atenció a la dependència: la **Residència i Centre de Dia Relat d'Avinyó**, a la comarca del Bages, a prop de Manresa i de Vic. Compta amb 82 places de residència (56 públiques i 26 privades) i 15 de centre de dia (5 públiques i 10 privades).

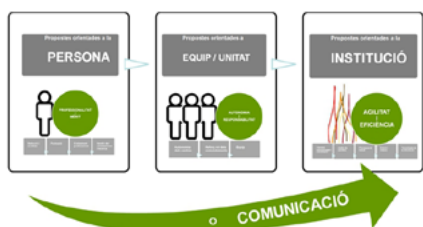
Amb motiu d'aquesta incorporació, els professionals del centre van visitar el Pavelló dels Distingits el passat mes de juny, per conèixer la trajectòria de la institució i del Grup.

Projecte Implica't: les propostes dels professionals

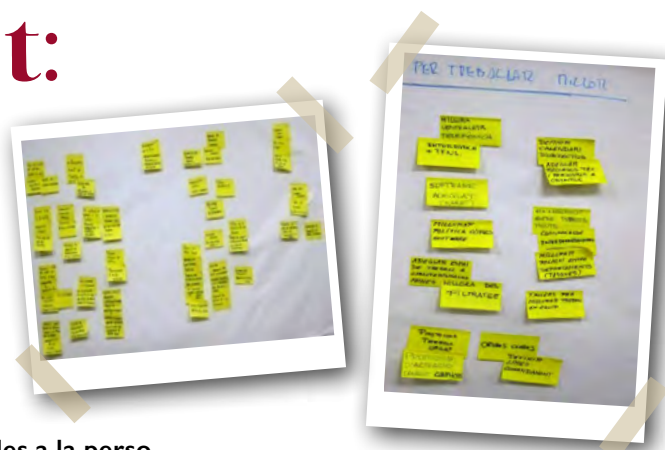
En butlletins anteriors hem anat explicant els passos previs d'aquest projecte que va néixer amb la voluntat d'estudiar el grau de compromís dels professionals amb la institució i, sobretot, detectar àmbits de millora.

Fa uns mesos, tots els professionals de l'Institut Pere Mata van poder respondre una enquesta, els resultats de la qual es van fer públics i es van presentar i compartir amb els diferents equips. Per mitjà de grups de treball, amb la participació de representants de tots els col·lectius professionals, es van identificar i es van fer arribar a la direcció les propostes de millora, que es classifiquen en:

1. **Propostes orientades a la persona**, basades en la professionalitat i el mèrit, referents a selecció i acollida, formació, creixement professional i gestió del coneixement i recerca
2. **Propostes orientades als equips/unitats**, basades en autonomia i responsabilitat, funcionament dels equips i rol dels seus comandaments
3. **Propostes orientades a la institució**, que amb l'objectiu de millorar agilitat i eficiència, aborden aspectes com la claretat, transversalitat i coordinació, anàlisi dels equips, processos de treball, entorn i mitjans i tecnologia de la informació
4. **Comunicació**, amb l'objectiu de garantir que els missatges clau arribin a tots els professionals

Des de les diferents àrees organitzatives de la institució s'està analitzant cada una de les propostes i treballant amb l'objectiu de donar-hi resposta.

Des de cada unitat es treballa un pla de millora a nivell local, per reforçar el pla global de millora de la institució.

Us volem reiterar el nostre agraïment per les vostres aportacions, que estem segurs ja ens estan ajudant a fer de l'Institut Pere Mata una institució de la qual tots ens continuem sentint orgullosos de pertànyer.

Satisfacció per la primera experiència d'FP Dual a Villablanca

Villablanca ha valorat molt positivament **la primera experiència d'FP Dual** que s'ha dut a terme a Catalunya en l'àmbit de la dependència, i que s'ha realitzat durant el curs 2015-2016 amb estudiants de l'Institut Gaudí de Reus. En una primera fase 13 alumnes del centre van realitzar les pràctiques a Villablanca i, entre aquests, es van seleccionar les 5 persones que finalment han realitzat part de la seva formació a Villablanca i han rebut una remuneració per la feina desenvolupada.

El director mèdic de Villablanca,

Francisco Aguilera, ha explicat aquesta experiència a la tertúlia "Economia domèstica" del programa matinal "Ben trobats" que produeix la **Xarxa de Televisions Locals de Catalunya**, i que emeten en directe cada dia 26 televisions locals d'arreu del país.

L a Festa de Sant Joan de Villablanca va tornar a ser un gran èxit de participació, no només pel número de persones que hi van participar, unes 800, sinó

Villablanca obre portes

també perquè aquesta activitat, i d'altres que s'organitzen, permeten **incrementar la participació de les famílies** en la vida del centre i fer **Villablanca més obert a la comunitat**, més accessible i **donar visibilitat a les persones amb discapacitat i malaltia mental** que atén i al propi centre.

En aquest sentit, la **residència Mediterrània va obrir les seves portes** du-

rant la festa per possibilitar que els usuaris i els seus familiars compartissin els espais de vida del centre i fessin una sobretaula amb cafè i galetes, que va tenir molt bona acceptació per part dels usuaris.

També van tenir molta acceptació els 3 espais **d'estimulació multisensorial** (la neu, la platja i la festa major) que es van crear per a l'ocasió, amb l'objectiu d'acos-

tar els familiars a les activitats que realitzen els usuaris de Villablanca i fer-los més participants de la vida de la institució.

Per primera vegada la Festa de Sant Joan de Villablanca es va incloure en el programa de la **Festa Major de Sant Pere** de Reus, i l'alcalde de la ciutat, Carles Pellicer, i la regidora i diputada al Parlament Montserrat Vilella, van assistir-hi.

NÚRIA GÓMEZ OLIVÉ - Departament de Recursos Humans

Comunicació

El passat 3 de maig, en el marc del 9è Simposi de Recursos Humans que tenia per Títol "Gestionant persones al Segle XXI", organitzat a Tarragona per la Cambra de Comerç i la URV, es tractà el procés de la comunicació interna com a element clau per a generar confiança, rendiment i benestar en les empreses.

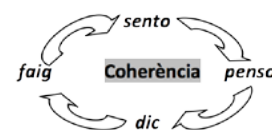
En aquest procés de comunicació, es senyalaren com a factors que garanteixin un bon clima laboral i una eficiència tant en el rendiment individual com col·lectiu, els deu punts que detallo:

1. **Estar present "l'Aquí i l'Ara"**, independentment del canal utilitzat (no distracció amb mòbil, ordinador, tablets...) total dedicació a qui trasllada el missatge.
2. Donar una raó, motiu, per **capturar**

l'atenció.

3. Comunicar sempre amb l'objectiu de **ser entès** per tot aquell que ha de rebre el missatge, tenint en compte la idea, el canal, el soroll (senyal desitjat o no desitjat que es mescla amb missatge útil que volem comunicar) i el receptor.
4. **Pensar en la finalitat** del que traslladem, no en el moment sinó en el després, en les accions, idees o sentiments que se'n generen.
5. Plantejar qüestions amb inici i un final. **Claredat** en les indicacions, ordres o tasques a distribuir.
6. **No ser categòric**, no donar mai a entendre que un ho sap tot, sinó que estem disposats a aprendre constantment.

7. Cercar un **equilibri** en temps i en forma entre l'emissor i el receptor. Tenir una escolta empàtica esdevé factor crític en un procés de negociació i base per a l'assoliment d'un bon acord.
8. No ser aliè o contrari a la **possibilitat de ser sorprès**, en qualsevol moment o situació per més estranya que ens assembla.
9. **Parlar no es barat** en termes de temps i energia. Requereix en major o menor mesura d'un esforç, un aprenentatge i una dedicació.

10. I per últim i més important, tothom hauria de recordar al final, que quan comuniquem ho fas amb **PERSONES**.